

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

5011 Finansregnskap med analyse (10 stp)

15.05.2009

Tid: 9-14 (5 timer)

Målform: Bokmål

Sidetal: 10 (inkl framside og 3 vedlegg)

Hjelpemiddel: Regnskapsloven av 1998 (særtrykk) eller lovsamling (bare lovtekst – ikke kommentarutgaver). Kalkulator

Merknader: Alle oppgaver skal besvares.
Presiser egne forutsetninger som du finner nødvendig å ta.

Vedlegg: Mal for konsernregnskap, kontantstrømoppstilling, avslutning
Oversyn over vanlige nøkkeltall i rekneskapsanalyse

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via StudentWeb.

Høgskolen i Telemark

BOKMÅL

Oppgave 1 (35%)

Du jobber som regnskapsmedarbeider i et regnskapsfirma. I forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2008 har du mottatt følgende saldobalanse pr. 31. desember 2008 fra en av regnskapskontorets klienter (aksjeselskap):

Jfr. Vedlegg 1 (saldobalanse)

I forbindelse med dette arbeidet er du ute hos kunden og innhenter følgende tilleggsopplysninger for på kunne gjennomføre en fullverdig årsavslutning:

- 1) 30. juni kjøpte selskapet ny bil for kr. 370 000. Bedriften regner med en økonomisk levetid på 5 år. I den forbindelse regner man med en utrangeringsverdi på kr. 70 000. Samtidig ble den gamle bilen solgt for kr. 60 000. Avskrivningsplanen for denne bilen var basert på kr. 80 000 på årsbasis
- 2) Årlig avskrivning på lagerbygningen utgjør 5 % av anskaffelsesbeløpet som utgjorde kr. 4 000 000.
- 3) Varebeholdningen pr. 31.12. 2008 ble talt opp til kr. 600 000. Av denne beholdning var en del varer blitt ukurante. Disse utgjorde kr. 100 000 i anskaffelsesverdi, og man vurderte en salgspris på kr. 50 000 som sannsynlig.
- 4) Det skal avsettes kr. 20 000 til tap på fordringer pr. 31.12.2008
- 5) Bedriften har hatt relativt god likviditet og kjøpte i begynnelsen av 2008 aksjer i følgende børsnoterte selskaper: 2000 stk i AS Olje til en pris av kr. 120 pr. stk., 4000 stk i AS Bank til en pris av kr. 150 pr. stk og 1000 stk i AS Industri til en pris av kr. 50 pr. stk. Aksjene i AS Bank og AS Industri ble solgt i løpet av 2008 til en pris pr. stk på henholdsvis kr. 200 og kr. 40. Aksjene i AS Olje har bedriften fremdeles. Børsverdi pr. 31.12.08 utgjorde kr. 150 pr. stk.
- 6) Bedriften skyldte lønn til en av sine ansatte for kr. 20 000 pr. 31.12.08
- 7) Utsatt skatt pr. 31.12 utgjør kr. 10 000. Skattesatsen utgjør 28% for aksjeselskaper.
- 8) Årsresultatet skal overføres til annen egenkapital.

På grunnlag av mottatt saldobalanse og innhentede opplysninger skal du

- a) Avslutte regnskapet pr. 31.12.08 i henhold til Regnskapsloven og god regnskapsskikk. Bruk i den anledning vedlagte skjema.
- b) I forbindelse med de innsamlede tilleggsopplysninger skal du henvise til de relevante lovparagrafer og også forsøke å angi hvilke regnskapsprinsipper som ligger til grunn for dine regnskapsmessige "korreksjoner".
- c) Sett opp Balanse og resultatregnskap i henhold til oppstillingsplanen i Regnskapsloven.

Høgskolen i Telemark

Oppgave 2 (50%)

Nedenfor finner du regnskapet for 2008 for Gro's Magasin AS. Dette er en forretning innen damekonfeksjon:

Nøkkeltall iflg. Budsjett 2008:

*Arbeidskapital	2 300 000
*Kredittid kunder	30 dg
*Kredittid leverandør	45 dg
*Gj.sn.varelager	50 dg
*Gjeldsgrad	2,5
*Ek-rentabilitet	25%
*Bruttofortjeneste	50%
*Resultatsgrad	15%
*Totalkapitalrentabilitet	15%

Høgskolen i Telemark

Resultatregnskapet 2008

Driftsinntekter og driftskostnader

Salgsinntekter	11 500 000
Andre driftsinntekter	500 000
Sum driftsinntekter	12 000 000
Varekostnader	5 600 000
Lønnskostnader	2 000 000
Ordinære avskrivninger	1 100 000
Annenn driftskostnad	1 500 000
Sum driftskostnader	10 200 000
Driftsresultat	1 800 000
Finansinntekter og finanskostnader	
Renteinntekter	60 000
Verdiøkning markedsbaserte aksjer	80 000
Rentekostnader	940 000
Finansresultat	800 000
Ordinært resultat før skatt	1 000 000
Skattekostnad	280 000
Årsoverskudd	720 000
Foreslått aksjeutbytte	300 000
Avsatt til annen egenkapital	420 000
Sum disponert	720 000

Gro's Magasin AS

Balanse pr. 31.12.

	2008	2007
Varige driftsmidler	8 000 000	7 600 000
Sum anleggsmidler	8 000 000	7 600 000
Varebeholdning	2 400 000	2 200 000
Børsnoterte aksjer	800 000	450 000
Kundefordringer	1 200 000	1 600 000
Forskudd lønn	120 000	90 000
Kontanter og Bankinnskudd	580 000	460 000
Sum omløpsmidler	5 100 000	4 800 000
Sum eiendeler	13 100 000	12 400 000
Aksjekapital	1 000 000	800 000
Overkursfond	250 000	
Annenn egenkapital	1 970 000	1 550 000
Sum egenkapital	3 220 000	2 350 000
Annenn langsiktig gjeld	6 400 000	6 000 000
Utsatt skatt	310 000	240 000
Sum langsiktig gjeld	6 710 000	6 240 000
Betalbar skatt	210 000	350 000
Skyldig aksjeutbytte	300 000	280 000
Leverandørgjeld	1 340 000	1 750 000
Skyldig skattetrekk, arb.g.avg. etc.	750 000	990 000
Påløpne renter	570 000	440 000
Sum kortsiktig gjeld	3 170 000	3 810 000
Sum egenkapital og gjeld	13 100 000	12 400 000

Høgskolen i Telemark

Regnskapet pr. 31.12.08 er avsluttet og funnet i orden. Men for å øke informasjonen for bedriftens ledelse, er det bestemt at det skal utarbeides en strømningsanalyse for 2008. Du får i oppgave å sette opp denne. I den anledning har du fått følgende tilleggsopplysninger:

- Du kan se bort fra merverdiavgift
- Annen driftsinntekt gjelder gevinst ved salg av varige driftsmidler.
- Tap på fordringer utgjør kr. 210 000 (beløpet er inkludert i "annen driftskostnad").
- Det er kjøpt varige driftsmidler for kr. 1 950 000..
- Det er ikke foretatt salg av markedsbaserte aksjer i løpet av året.
- Det er betalt 750 000 i avdrag på langsiktig gjeld i løpet av året.
- Leverandørgjeld gjelder i sin helhet vareleverandører.

a) Utarbeid en kontantstrømsoppstilling basert på den direkte metoden basert på regnskapstall og opplysningene ovenfor. På grunn av at det er første gang du gjør dette, og for treningens skyld, skal du også utarbeide en oppstilling for driftsaktiviteten til bedriften basert på den indirekte metoden.

b) Bedriftens ledelse ber deg også utarbeide nødvendige nøkkeltallsom forteller det meste om bedriftens lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet for 2008. Gjør et utvalg av de nøkkeltall som du mener er relevante for å kunne gi en god informasjon om bedriftens stilling (godhet) innenfor nevnte områder.

c) Bruk informasjonen ovenfor under a) og b) til å gi en vurdering av bedriftens økonomiske stilling i dag og hvorledes driften for 2008 har bidratt til dette, kommenter nøkkeltallene i forhold til budsjett.

d) Hvorfor er egenkapitalrentabiliteten høyere enn totalkapitalrentabiliteten?

Oppgave 3 (15%)

a) Forklar hvorfor aksjer i andre selskap skal behandles ulikt (på forskjellige måter) regnskapsmessig, avhengig av hva slags type selskap man kjøper aksjer i, hvor stor aksjeandel, og formålet med aksjekjøpet er? Referer til hvilke § i RL som omfatter dette.

b) Forklar hva som er årsakene til at "Goodwill" oppstår, og hvorledes denne "verdien" skal behandles rent regnskapsmessig – i balansen og resultatregnskapet?

c) Forklar hva vi mener med et konsern? I forbindelse med den regnskapsmessige behandling av et konsern oppstår begrepet "elimineringer". Hva innebærer dette, og gi ulike eksempler på når og hvorledes slike elimineringer foretas i forbindelse med et konsernregnskap?

Høgskolen i Telemark

Vedlegg 1:

Konto	Tekst:	Saldobalanse		Note	Overføringer		Resultat		Balanse	
		D	K		D	K	D	K	D	K
1100	Bygninger	3000								
1200	Biler	450								
1400	Varebeholdning	630								
1500	Kundefordringer	620								
1590	Avsetning tap på fordringer		40							
1800	Aksjebeholdning	890								
1900	Bankinnskudd - Nordea	470								
2010	Aksjekapital		500							
2020	Annen egenkapital		670							
2100	Utsatt skatt		30							
2200	Pantelån - Nordea		2390							
2300	Kassekreditt - Nordea		180							
2400	Leverandørgjeld		490							
2500	Betalbar skatt		0							
2800	Skyldig lønn		30							
2900	Annen kortsiktig gjeld		380							
3100	Salgsinntekter		6430							
3900	Salg av bil		60							
4000	Varekjøp	3650								
5000	Lønn	1690								
6100	Avskrivninger	0								
6900	Andre driftskostnader	590								
7900	Tap på fordringer	20								
8100	Renteinntekter		30							
8200	Salg av aksjer		840							
8300	Verdiøkning aksjer		0							
8500	Rentekostnader	60								
8600	Verdinedgang aksjer	0								
9100	Skattekostnad	0								
9900	Årsresultat	0								
		12070	12070							

Høgskolen i Telemark

Vedlegg 2

Kontantstrøm fra driften:

Innbetalinger fra kunder

Utbetaling w/kjøp og andre driftskostn.

Utbetaling til lønn

Utbetaling til kjøp av aksjer

Innbetaling av renter

Utbetaling av renter

Utbetaling av skatt

A. Netto innbet. Fra drift

Kontantstrøm fra investering

Utbetaling ved kjøp driftsm.

Innbetaling ved salg driftsm.

B. Netto utbetaling invest.

Kontantstrøm finansiering:

Innbetaling ny langs. Gjeld

Utbetaling w/avdrag gjeld

Innbet ny EK

Utbetaling av utbytte

C. Netto innbetal. finans.

A + B + C nto. inngang

IB kontanter

UB kontanter

Høgskolen i Telemark

Indirekte metode:

Resultat før skatt

Betalt i skatt

Tilbakeført avskrivninger

Tilbakeført gevinst v/salg

Tilbakeført verdiøk. Aksjer

Kjøp av aksjer

Økning av varelager

Reduksjon av kundefordr.

Økning forsk. Lønn

Reduksjon av forsk.trekk

Reduksjon av lev.gjeld

Økning av pål. Renter

A Netto fra drift

Høgskolen i Telemark

Vedlegg 3:

Nøkkeltall	Formel
Lønnsomhet	
Bruttofortjeneste i %	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \cdot 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$
Dekningsgrad	$\frac{\text{Dekningsbidrag} \cdot 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$
Driftsmargin i %	$\frac{\text{Driftsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$
Egenkapitalrentabilitet før skatt	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \cdot 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	$\frac{\text{Ordinært resultat} \cdot 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$
Fortjenestemargin	$\frac{\text{Årsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$
Resultatgrad i %	$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$
ⁱ Resultatmargin i %	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}}$
Sikkerhetsgrad i %	$\frac{\text{Sikkerhetsmargin} \cdot 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$
Totalkapitalens om- løpshastighet	$\frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig sum eiendeler}}$
Totalkapitalrentabilitet	$\frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) \cdot 100 \%}{\text{Gjennomsnittlig sum eiendeler}}$

i. I offentlig statistikk kalles dette nøkkeltallet ofte for resultatgrad.

Høgskolen i Telemark

Nøkkeltall

Formel

Likviditet

Likviditetsgrad 1	$\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
Likviditetsgrad 2	$\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$
Kredittid kunder	$\frac{\text{Gjennomsnittlige kundefordringer} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Kreditsalg} \cdot 1,25}$
Kredittid vareleverandører	$\frac{\text{Gjennomsnittlige vareleverandører} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Varekjøp på kreditt} \cdot 1,25}$
Lagringstid varelager	$\frac{\text{Gjennomsnittlig varelager} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Varekostnad}}$

Nøkkeltall

Formel

Finansiering og soliditet

Egenkapitalandel	$\frac{\text{Egenkapital} \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital}}$
Finansieringsgrad 1	$\frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}}$
Gjeldsgrad	$\frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}}$
Langsiktig lagerfinansiering	$\frac{\text{Arbeidskapital} \cdot 100 \%}{\text{Varelager}}$
Rentedekningsgrad	$\frac{\text{Ordinært resultat før skatt} + \text{Rentekostnader}}{\text{Rentekostnader}}$